

III. SLOVENSKO POSVETOVANJE O ZEMELJSKIH PLAZOVIH

3rd Slovenian Conference on Landslides

Mihael Ribičič*, Renato Vidrih**

Povzetek

3. in 4. junija 1999 je bilo na Rogli tretje slovensko posvetovanje o zemeljskih plazovih. Prvi dve sta bili 17. in 18. novembra 1994 v Idriji ter 19. in 20. junija 1997 v Šmarju pri Jelšah. Na pobudo županov sedmih občin (Zreče, Slovenske Konjice, Vitanje, Vojnik, Dobrna, Slovenska Bistrica, Oplotnica) in Slovenskega geotehničnega združenja so pokroviteljstvo posvetovanja prevzela ministrstva za okolje in prostor, promet in zveze ter kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Abstract

On 3–4th June, 1999, Rogla hosted the 3rd Slovenian Conference on Landslides. The first two took place on 17–18th November, 1994 in Idrija and on 19–20th June, 1997 in Šmarje pri Jelšah. On the initiative of the mayors of seven municipalities (Zreče, Slovenske Konjice, Vitanje, Vojnik, Dobrna, Slovenska Bistrica and Oplotnica) and the Slovenian Geotechnical Association, the conference was sponsored by the Ministry of Environment and Physical Planning, the Ministry of Transport and Communications and the Ministry of Agriculture, Forestry and Food.

Posvetovanje je odprl minister za okolje in prostor dr. Pavel Gantar, pozdravne govore pa so imeli še predsednik Geotehničnega društva Slovenije, predstavniki občin organizator in predsednik Odbora državnega zbora za infrastrukturo in okolje.

Posvetovanje je bilo razdeljeno na tri sklope: preventiva in zbiranje podatkov o plazovih, upravno-pravni vidiki in tehnično-tehnološki vidiki sanacij plazov. Predavatelji so predstavili veliko problemov, pa tudi možnosti reševanja.

V prvem sklopu so obravnavali probleme odvodnjavanja, ki je temelj preventivnega varstva pred zemeljskimi plazovi, potrebe kot možne povzročitelje podorov in plazov (potres 12. aprila 1998 v Posočju), vzpostavitev informacijskega sistema, vzpostavitev računalniško vodenega katastra plazov in predlog alternativnih povezav katastra plazov in geoinformacijske infrastrukture.

Drugi sklop je obravnaval predlog zakona o pogojih in načinu pridobitve sredstev državne pomoči za odpravo posledic

Slika 1. Naslovnica zbornika II. slovenskega posvetovanja o zemeljskih plazovih, ki je bilo 19. in 20. junija 1997 v Šmarju pri Jelšah

Figure 1. Cover page of the Proceedings of the 2nd Slovenian Conference on Landslides, which took place on 19–20 June, 1997 in Šmarje pri Jelšah.

* dr., Gradbeni inštitut ZRMK, Dimičeva 12, Ljubljana

** mag., Ministrstvo za okolje in prostor, Uprava Republike Slovenije za geofiziko, Pot na Golovec 25, Ljubljana

naravnih nesreč, strategijo reševanja odprave posledic plazjenja tal, poročilo o delu državne komisije za sanacije v obdobju 1997–1999 in osnutek pogodb.

Tretji sklop je obravnaval posamezne rešitve. Po uvodnem referatu o plazovih v kamninah in zemljinah so bila poročila o sanacijah plazov nad naseljem Slokarji pri Ajdovščini, pod Colom in ob Kokri v Kranju. Sledili sta predavanji o zemeljskih plazovih kot viru plavin (primer Tolminke in Lepence po potresu v Posočju) in o načrtovanju kmetijskih trajnih nasadov. Teoretični del posvetovanja se je končal z zanimivim, predvsem pa koristnim predavanjem o možnih napakah pri sanaciji plazov.

Na strokovni ekskurziji smo si ogledali nekaj plazov v okoliških občinah (Zreče, Vojnik...).

Koristnost tovrstnih posvetovanj potrjujejo sprejeti sklepi, ki so hkrati tudi smernice za nadaljnje delovanje in bodo v prihodnje v veliki meri spremenili delo. Dogovori smo se, da bi bilo treba glede na vedno bolj kompleksno problematiko v prihodnje delo razširiti tudi na druge naravne nesreče. Upravne, geološke in geotehnične stroke, ki so sedaj večinoma sodelovale na posvetovanju se bodo morale povezati tudi z drugimi strokami, ki se ukvarjajo z naravnimi nesrečami. Potrebne bodo nove širše organizacijske oblike in upamo, da bo zato obdelava problematike naravnih nesreč kompleksnejša in bolj usklajena.

Na simpoziju smo nadaljevali delo iz prejšnjih dveh posvetovanj in skušali tehnično dokumentacijo izboljšati in poenotiti v skladu z zakonom o graditvi objektov. Pri tem bo treba pripraviti še posamezne podzakonske akte.

Dogovorili smo se tudi, da bomo do 1. julija 1999 sektorju trajnih sanacij pri ministrstvu za okolje in prostor posredovali predloge in spremembe k predstavitvi zakonodajnega dela, ki se nanaša na drugo obravnavo zakona in strategije odprave posledic nestabilnosti tal, na razpisne pogoje za geološko-geotehnične raziskave in na geotehnično projektiranje sanacij plazov in predlog osnutka pogodb. Pristop k sanaciji plazov je včasih še vedno neurejen in neuskladen, sprejeti zakon pa bi bil ustrezna pravna podlaga za bolj kakovostno delo in še posebej ekonomsko bolj prilagojen pristop, ustrezno terenskim razmeram.

Slika 2. Pogled s pobočja Velikega Lipnika na skalnati podor na jugozahodnem delu Malega Lipnika (foto: R. Vidrih)

Figure 2. View from the slope of Veliki Lipnik of rockfall on the south-western part of Mali Lipnik (photo: R. Vidrih)

Z istim namenom so bili predlagani tudi razpisi za ugotavljanje usposobljenosti izvajalcev za geološko-geotehnične raziskave, geotehnično projektiranje, izvajanje sanacijskih del z upoštevanjem okoljevarstvenih pogojev ter za nadzor del.

Že na prvih dveh posvetovanjih smo ugotovili, da bi bilo potrebno centralno zbiranje podatkov o plazovih, ki bi bili pod določenimi pogoji na voljo vsem zainteresiranim. Upamo, da se bomo te pomembne naloge lotili v obdobju do naslednjega posvetovanja.

Na posvetovanju so bile predstavljene strokovne ugotovitve, hkrati pa je bilo čutiti tudi nov zagon za reševanje zelo žgočega problema naravnih nesreč. Njihovo zahtevnost je potrdila tudi udeležba: posvetovanja se je udeležilo kar 40 županov.